

Tanımı:

Siyaset bilimi öğrencileri için tasarlanan bu ders, interdisipliner bir alan olan siyasal iktisatın temel kavramlarını ve düşünürlerini, kritik ekonomi-politik süreçleri, başlıca teorileri ve metodolojileri tanıtmayı amaçlamaktadır. Derse, klasik politik ekonomi geleneği – Smith ve Marx– ile başlayacağız; daha sonra Polanyi, Keynes, Hayek ve Friedman’ın düşünceleri başta olmak üzere çeşitli siyasal iktisat ekollerini ele alacağız. Bu ders kapsamında tartışacağımız bazı ana başlıkları şöyle sıralayabiliriz: kapitalizmin kökenleri, gelişme ve az gelişmişlik, emperyalizm, Keynesçilikten neoliberalizme geçiş, devlet-piyasa ilişkileri, kurumsalcı perspektifler, kapitalizmin çeşitli biçimleri ve küresel eşitsizlikler.

Koşullar ve Değerlendirme:

Derse devam zorunluluğu bulunmaktadır. Üç defadan fazla devamsızlık yapan öğrenciler otomatik olarak F notu alacaktır. Öğrencilerden, ders öncesinde, haftalık okumalarını düzenli olarak yapmaları ve sınıf-içi tartışmalara aktif biçimde katılmaları gerekmektedir. Dersi alan öğrencilerden, makroekonominin temel kavramlarına – GSYİH, döviz kuru, enflasyon, cari hesap, para politikası, maliye politikası vb. – aşına olmaları beklenmektedir.

3.haftadan itibaren, her hafta bir grup öğrenci okumalar üzerine 20 dakikalık bir sunum hazırlayacaktır. Bunun yanında, öğrencilerden seçtikleri 3 haftanın okumaları üzerine kısa değerlendirme yazıları yazmaları beklenmektedir – bunların, 2 ila 4 sayfa, Times New Roman, 12 punto, çift aralıklı olması beklenmektedir. Bu yazılarda, haftalık okumaları kısaca tartışmanız, ana argümanlarınızı özetlemeniz ve ardından tepkilerinizi ve eleştirilerinizi sunmanız beklenmektedir.

- Sunum: %15
- Kısa yazılar: %15
- Vize sınavı: %30
- Final sınavı: %40

Opsiyon: Öğrenciler final sınavına girmek yerine, ders kapsamında seçtikleri bir konu üzerine bir değerlendirme (review) makalesi yazmayı seçebilirler. Bunun için, kısa bir taslak çıkarıp (250 kelime), beni 11.haftadan önce haberdar etmeniz gerekmektedir.

Okumalar:

Okuma paketi öğrencilerle Dropbox üzerinden paylaşılacaktır. Ana ders kitabı: Ben Clift, *Karşılaştırmalı Siyasal Ekonomi: Devletler, Piyasalar ve Küresel Kapitalizm*, Koç Üni. Yayınları, 2019.

Hafta 1: Giriş

Dersin izlencesi üzerinden, amaç ve içerik tanıtılacaktır. Ardından, disiplinler arası bir alan olan (karşılaştırmalı) siyasal iktisat üzerine kısa bir sunum yapılacaktır.

- o *Okuma önerisi:* Işık Özel, “Karşılaştırmalı Ekonomi Politik,” *Karşılaştırmalı Siyaset: Temel Konular ve Yaklaşımlar* (Sayarı & Bilgin eds.). Bilgi Üni. Yayınları, sf. 210-233.

Hafta 2: Klasik Siyasal İktisat

- Clift, *Karşılaştırmaları Siyasal Ekonomi*, sf. 15-89.

Hafta 3: Feodalizmden Kapitalizme Geçiş

- Ellen M. Wood, *Kapitalizmin Kökeni: Geniş Bir Bakış*, Ankara: Epos, 2003, *seçilmiş bölümler*

Hafta 4: Piyasa Toplumunun İnşası

- Karl Polanyi, *Büyük Dönüşüm: Çağımızın Siyasal ve Ekonomik Kökenleri*, İstanbul: İletişim, sf. 11-190

Hafta 5: Marksizm

- Bertell Olman, *Marksizme Sıradışı Bir Giriş*, İstanbul: Yordam, 2015, *seçilmiş bölümler*
- Karl Marx, *Komünist Manifesto*, İstanbul: Yordam, 2017, *seçilmiş bölümler*

Hafta 6: Liberalizm

- F. A. von Hayek, *Kölelik Yolu*, Ankara: Liberte Yayınları, 2018, Bölümler 2, 5, 7.

Hafta 7: Kurumsalcılık

- Clift, *Karşılaştırmaları Siyasal Ekonomi*, sf. 119-140
- Douglas C. North, *Kurumlar, Kurumsal Değişim ve Ekonomik Performans*, İstanbul: Sabancı Üniversitesi Yayınları, 2002, sf. 9-94.
- *Okuma önerisi*: Daron Acemoğlu & James A. Robinson, *Ulusların Düşüşü: Güç, Zenginlik ve Yoksulluğun Kökenleri*, İstanbul: Doğan Kitap, sf. 353-438.

Hafta 8: Vize Sınırı

Hafta 9: Çıkara-Dayalı ve Düşünsel Analizler

- Clift, *Karşılaştırmaları Siyasal Ekonomi*, sf. 141-186

Hafta 10: Devlet-Piyasa İlişkileri

- Clift, *Karşılaştırmaları Siyasal Ekonomi*, sf. 187-249.

Hafta 11: Refah Devleti ve Sosyal Politika

- Clift, *Karşılaştırmaları Siyasal Ekonomi*, sf. 279-308.
- Ayşe Buğra (2008), “Kapitalist toplumda yoksulluk ve sosyal politika,” *Kapitalizm, Yoksulluk ve Türkiye’de Sosyal Politika*, İstanbul: İletişim, sf. 23-96.

Hafta 12: Neoliberal Dönüşüm

- David Harvey (2010), “20.yüzyıl Sonunda Kapitalizmin Politik-Ekonomik Dönüşümü,” *Postmoderliğin Durumu*, İstanbul: Metis Yayınları, sf. 143-226
- Gerard Dumenil & Dominique Levy (2007), “Neoliberal (Karşı)Devrim,” *Neoliberalizm: Muhalif Bir Seçki*, İstanbul: Yordam, sf. 25-41.

Hafta 13: Yeni Sömürü ve Yeni Eşitsizlikler

- Thomas Piketty (2013), “Giriş,” *Yirmibirinci Yüzyılda Kapital*, İstanbul: İş Bankası Yayınları.
- Guy Standing (2014), “Prekarya,” *Prekarya: Yeni Tehlikeli Sınıf*, İstanbul: İletişim, sf. 11-50.

Hafta 14: Final Sınarı